

Dny v týdnu

- ▶ pondělí (n.)
- ▶ úterý (n.)
- ▶ středa (f.)
- ▶ čtvrtek (m.)
- ▶ pátek (m.)
- ▶ sobota (f.)
- ▶ neděle (f.)

Kdy? ⇒ v + akuzativ

- ▶ v pondělí
- ▶ v úterý
- ▶ **ve** středu
- ▶ **ve** čtvrtek
- ▶ v pátek
- ▶ v sobotu
- ▶ v neděli

Verb aspect

- ▶ imperfective (uncompleted actions, actions in progress, repeated actions)
- ▶ perfective (completed actions)

Píšu email. (imperfective)

X

Napíšu email. (perfective)

Učím se každý den. (imperfective)

X

Anatomii se naučím za jeden den. (perfective)

Ways of forming aspect pairs

1) Prefixation

Platit (impf.) – zplatit (pf.)

Dívat se (impf.) – podívat se (pf.)

Vidět (impf.) – uvidět (pf.)

2) Suffixation

Kupovat (impf.) – koupit (pf.)

Vracet se (impf.) – vrátit se (pf.)

3) Irregular pairs with stem changes

Brát (impf.) – vzít (pf.)

Doplňte slovesa ve správném tvaru:

vracet se–vrátit se

_____ mi zítra tu knihu, Jano?

V pondělí se vždy _____ domů pozdě. (já)

kupovat–koupit

Radka každý den _____ chleba a rohlíky.

Petře, _____ si to auto?

platit–zaplatit

V obchodě vždy _____ v hotovosti. (já)

_____ tu večeři, Pavle?

dívat se–podívat se

Každý večer se _____ na televizi. (my)

_____ se na mou esej?

Jít, jet – future tense

1) JÍT

- ▶ **Jdu** (present tense): Jdu na koncert.
- ▶ **Půjdu** (future tense): Zítra půjdu na koncert.
- ▶ **Přijdu** (future tense): Přijdu brzy. → 🏠
- ▶ **Odejdu** (future tense): Odejdu za dvě hodiny. 🏠 →

2) JET

- ▶ **Jedu** (present tense): Jedu na kole.
- ▶ **Pojedu** (future tense): Pojedu na hory.
- ▶ **Přijedu** (future tense): Přijedu v pondělí. → 🏠
- ▶ **Odjedu** (future tense): Odjedu za dvě hodiny. 🏠 →

Nastupuju do auta (gen.) x vystupuju z auta (gen.)

Kam jdeš?

1) NA + accusative

M: na výlet, na koncert, na piknik, na tenis, na fotbal

F: na procházk_, na fakult_, na universit_, na pošt_, na káv_/kafe

N: na nádraž_, na náměst_ na piv_

2) DO + genitive

E.g. Do obchodu, do Prahy

NA x DO

NA + accusative:

Open and unlimited space, actions, activities and some public institutions

DO + genitive:

Closed or limited space (including continents, most countries, cities, villages, shops, etc.)

Jdu /jedu na nebo do...?

škola

nástupiště

práce

banka

Slovensko

Amerika

divadlo

Německo

angličtina

fakulta

kancelář

lekce

nemocnice

třída

kino

kavárna

Genitive in singular

1) Hard or neutral consonants:

Mi: -u: do obchodu, do vlaku, do hotelu

F: -y: do Prahy, do Kanady, do Evropy

N: -a: do města, do Brna, do divadla

2) Soft consonants; F + N ending in -e; Mi + F ending in -/

Mi: -e: do pokojee

F: -e: do stříněe, do restauracee, do postelee

N: -e: do mořee

Odkud jdeš /jedeš?

▶ Z/ZE + genitive

škola

nástupiště

práce

lekce

Slovensko

Amerika

divadlo

Německo

angličtina

fakulta

kancelář

banka

nemocnice

třída

kino

kavárna

Odkud jsi?

▶ Z/ZE + genitive

Řecko

Brno

Skotsko

Portugalsko

Londýn

Kanada

Praha

Slovensko

Kypr

Chicago

Modal verbs + infinitive

MUSET = must, have to (Už musím jít.)

SMĚT = may (Smím odejít?)
= to be allowed to (Smím tady zůstat.)

MOCT = can – permission (Můžu se dívat na televizi?)
= can – possibility (Můžete tam jít.)

UMĚT = can – ability, to know, to know how to

- 1) Umím plavat. ⇒ UMĚT + INFINITIV
- 2) Umím česky. ⇒ UMĚT + ADVERB (a language)

CHTÍT = to want (Chci jít domů.)

MÍT = to be to, should, ought to (Mám už jít domů.)

Muset, smět, umět – like *mluvit* (3rd conjugation)

Moct – like *jet* (4th conjugation – irregular verbs)

Chtít – like *jet* (BUT special endings in 1st person of sg. + 3rd person of plural)

Sg.

1. Musím, smím, umím

2. _____

3. _____

Pl.

1. _____

2. _____

3. Musí/musejí, smí/smějí,
umí/umějí

Sg.

1. Můžu/mohu

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. Můžou/mohou

Sg.

1. Chci

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. Chtějí

Negative forms of modal verbs

NE + modal verb:

E.g. Nemusím, nesmím, nemůžu, neamím

English vs. Czech:

I must/have to. = Musím.

I do not have to. = Nemusím.

I must not. = Nesmím.

Čím pojedete/jedete?

Pojedu/jedu + instrumental:

vlakem (m.)

autobusem (m.)

taxíkem (m.)

trolejbusem (m.)

autem (n.)

tramvají (f.)

Poletím/letím + instrumental:

letadlem (n.)

M + **N** ⇒ **-em**

F: 1) Soft consonant ⇒ **-í**

2) Hard consonant ⇒ **-ou**

Other examples with instrument

Píšu tužkou a perem.

Jím příborem.

Myju se teplou vodou.

⇒ instrument in Czech, with in English

Do kina půjdu s Alenou.

Pojedu s přítelkyní.

Jedeš sám, nebo s přítelem?

⇒ s/se + instrument in Czech, with in English

(Bud') - nebo = either - or

(Bud') pojedou do Prahy nebo do Brna.

(Ani) - ani = neither - nor

Do Prahy nepojedu (ani) v sobotu ani v neděli.